

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.2.26>

PRAWNE ZASADY ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA OSOBISTEGO FUNKCJONARIUSZA POLICJI W EKSTREMALNYCH WARUNKACH

Oksana Shevchenko

*adiunkt Oddziału Organizacji Kształcenia Edukacyjnego i Naukowego
Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych
(Charków, Ukraina)*

ORCID ID: 0000-0002-9352-9354

Ksu4445@ukr.net

Tikhin Shevchenko

*kandydat nauk prawnych,
docent Katedry Taktycznego i Specjalnego Treningu Fizycznego Charkowskiego
Narodowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych
(Charków, Ukraina)*

ORCID ID: 0000-0003-0366-7217

zelod@ukr.net

Adnotacja. Artykuł formułuje zasady prawne zapewnienia bezpieczeństwa osobistego funkcjonariusza policji i odzwierciedla aktualny stan regulacji prawnych dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa osobistego funkcjonariusza policji w typowych i ekstremalnych sytuacjach działalności służbowej. Artykuł zawiera analizę ram regulacyjnych, rozwija terminologię z odpowiednią interpretacją, a także analizuje publikacje krajowych naukowców, którzy rozważają bezpieczeństwo osobiste funkcjonariusza policji w służbie i sytuacjach ekstremalnych, jego obecny stan, istniejące problemy i sposoby ich rozwiązania, a także perspektywy rozwoju. Na podstawie przeprowadzonej analizy autor przedstawia klasyfikację zapewnienia bezpieczeństwa osobistego funkcjonariuszy policji w sytuacjach służbowych i ekstremalnych w celu ich dalszej klasyfikacji. Artykuł zawiera istotne wnioski i wskazuje dalsze kierunki badań naukowych.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo osobiste, sytuacje ekstremalne, narodowa policja, bezpieczeństwo, działania służbowe i bojowe.

LEGAL PRINCIPLES OF ENSURING THE PERSONAL SAFETY OF THE POLICE OFFICER IN EXTREME CONDITIONS

Oksana Shevchenko

*Adjunct at the Department of the Organization of Educational and Scientific Training Kharkiv National
University of Internal Affairs (Kharkiv, Ukraine)*

ORCID ID: 0000-0002-9352-9354

Ksu4445@ukr.net

Tikhin Shevchenko

*Candidate of Law Sciences,
Associate Professor at the Department of Tactical and Special Physical Training
Kharkiv University of Internal Affairs (Kharkiv, Ukraine)*

ORCID ID: 0000-0003-0366-7217

zelod@ukr.net

Abstract. The article outlines the legal principles of ensuring the personal safety of a police officer, as well as reflects the current state of legal regulation of ensuring the personal safety of a police officer in typical and extreme situations of official activity. The article provides an analysis of the regulatory and legal framework, a study of the terminological apparatus with an indication of the appropriate interpretation, as well as an analysis of the publication of domestic scientists that consider the personal safety of a police officer in official and extreme situations, its current state, existing problems and ways to solve them, as well as development prospects. On the basis of the conducted analysis, a classification of ensuring the personal safety of police officers in official and extreme situations is provided for the purpose of their further classification. The article provides meaningful conclusions and identifies further directions of scientific research.

Key words: personal safety, extreme situations, national police, security, service and combat activity.

ПРАВОВІ ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

Оксана Шевченко

*ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки
Харківського національного університету внутрішніх справ*

(Харків, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-9352-9354

Ksu4445@ukr.net

Тихін Шевченко

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки

Харківського національного університету внутрішніх справ

(Харків, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-0366-7217

Анотація. У статті сформовані правові принципи забезпечення особистої безпеки поліцейського, а також відображений сучасний стан правового регулювання забезпечення особистої безпеки поліцейського в типових та екстремальних ситуаціях службової діяльності. У статті наведений аналіз нормативно-правової бази, проведене опрацювання термінологічного апарату із зазначенням відповідного тлумачення, а також проведений аналіз публікацій вітчизняних вчених, що розглядають особисту безпеку поліцейського в службових та екстремальних ситуаціях, її сучасний стан, існуючі проблеми та шляхи їх вирішення, а також перспективи розвитку. На підставі проведеного аналізу надана класифікація забезпечення особистої безпеки поліцейських в службових та екстремальних ситуаціях з метою їх подальшої класифікації. У статті надані змістовні висновки та визначені подальші напрямки наукових досліджень.

Ключові слова: особиста безпека, екстремальні ситуації, національна поліція, безпека, службово-бойова діяльність.

Постановка проблеми. Сьогодні проблема особистої безпеки поліцейських набуває особливої актуальності та вимагає до себе пильної уваги. Щорічно в Україні при вирішенні професійних завдань у повсякденній діяльності, в дорожньо-транспортних пригодах та в інших екстремальних ситуаціях гине або отримує поранення значна кількість працівників поліції. Безумовно, професійна діяльність поліцейських пов'язана з постійним ризиком, як фізичним, так і психологічним. Виходячи з цього, надзвичайно важливою є організація спеціальної роботи щодо цілеспрямованого зменшення ризику до реально можливої межі. Особиста безпека поліцейських безпосередньо залежить від ступеня їх підготовленості до оперативно-службової діяльності, в тому числі і до виконання службових обов'язків в екстремальних ситуаціях.

Стан дослідження проблеми. Останнім часом в науковій літературі більш уваги приділяється питанням забезпечення особистої безпеки поліцейського в екстремальних умовах. Враховуючи сьогодення, поліцейських постійно перебуває під загрозою від зовнішніх факторів, які можуть завдати шкоду його життю та здоров'ю виконуючи покладені на нього професійні обов'язки. Питанням реалізації принципів забезпечення особистої безпеки поліцейського в екстремальних умовах відображено в працях вчених, зокрема: О.М. Бандурки, С.М. Бортника, Т.С. Вайди, І.В. Власенка, О.А. Моргунова, М.Х. Хасанова, Д.В. Швеця, Б.Б. Шаповалова, С.О. Шатрави, О.О. Ширяєва та ін.

Мета статті полягає у з'ясуванні наукових позицій вчених щодо розуміння та законодавчого закріплення принципів діяльності поліцейського із урахуванням його діяльності в екстремальних умовах. Здійснити систематизацію принципів забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах та дослідити їх.

Виклад основного матеріалу. Загалом, термін «принцип» в перекладі з латинської означає – початок, основи якого-небудь вчення або основні ідеї, правила, відповідно до яких здійснюється практична діяльність в певній сфері.

Використання різноманітних термінів є свідченням багатогранності і багатоаспектності призначенням принципів у тій або іншій сфері людської діяльності. Ми є прихильниками концепції принципів права, яка бере початок від ідеї природного права. Принципи права є базовою категорією, вихідним началом, керівною ідеєю формування та функціонування держави, побудови її внутрішніх і зовнішніх зв'язків, де людина та її права є найвищою соціальною цінністю (Джафарова, 2015:71).

Необхідність аналізу системи принципів забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних ситуаціях обумовлена потребою чіткого закріплення та обґрунтування основних положень у зазначеній сфері.

На основі цих положень (принципів) розвиваються відповідні правові інститути та організаційні заходи.

Принципи забезпечення особистої безпеки працівників поліції відображають перш за все закономірності правового регулювання даної сфери діяльності, а також об'єктивні положення соціальної реальності (практики), що характеризують забезпечення особистої безпеки в конкретних ситуаціях.

Розгляд принципів забезпечення особистої безпеки поліцейського в екстремальних умовах потрібно почати з аналізу системи принципів діяльності Національної поліції.

Закон України «Про Національну поліцію» (Розділ II, ст.ст. 6-12) законодавчо закріплює систему принципів діяльності Національної поліції. До них віднесено: верховенство права, дотримання прав і свобод людини, законність, відкритість та прозорість, політична нейтральність, взаємодія з населенням на засадах партнерства, безперервність.

Умовно їх можна поділити на загально-конституційні та спеціальні. Зміст загально-конституційних принципів, таких як, верховенство права, дотримання прав і свобод людини, законність визначено в Конституції України.

Хоча, на нашу думку, існують певні розбіжності. Зміст положення статті 8 Конституції України складає наступне: в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується.

У свою чергу, стаття 6 («Верховенство права») Закону України «Про Національну поліцію» визначає, що поліція у своїй діяльності керується принципом верховенства права, відповідно до якого людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Принцип верховенства права застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Як ми бачимо, зміст принципу верховенства права згідно Конституції України – це закріплення її найвищої юридичної сили та обов'язкова відповідність їй інших нормативно-правових актів, а зміст принципу верховенства права згідно Закону України «Про Національну поліцію» – це визнання людини, її прав та свобод найвищими цінностями, що визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Останній зазначений аспект закріплений у статті 3 Конституції України, де говориться, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави».

Отже, на нашу думку, зміст статті 6 («Верховенство права») Закону України «Про Національну поліцію» потребує негайного приведення його у відповідність до змісту «верховенства права», який закріплений у Конституції України (стаття 8).

Беручи до уваги систему принципів діяльності Національної поліції, нами пропонується наступна класифікація принципів забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах: 1) принципи, які визначено в Законі України «Про Національну поліцію»; 2) спеціально-тактичні, які визначають процедурну складову діяльності поліцейського в екстремальних умовах (оцінка ризиків надзвичайних обставин, вибір оптимального тактичного прийому тощо); 3) психологічні принципи, які визначають базовий порядок дій при емоційній напруженості та впливу стрес-факторів.

До числа організаційно-правових принципів слід віднести: законність; гласність; науковість; професіоналізм і компетентність; достатнє технічне оснащення.

До організаційно-тактичних принципів відносяться: постійна оцінка небезпеки; індивідуальний підхід і самостійність в оцінці ситуації під час прийняття рішення про застосування тактичного прийому, способу забезпечення особистої безпеки; передбачення (випередження) дій джерел небезпеки; вибір оптимального тактичного прийому, способу; активність і ініціатива; вибір безпечного місця при несенні служби; взаємна під страхівка (Шевченко, 2018:147).

Розпочнемо аналіз із розгляду організаційно-правових принципів.

Принцип законності отримав своє закріплення в статті 6 Конституції України: «Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України».

Це означає, що всі дії працівників поліції із забезпечення особистої безпеки повинні здійснюватися на основі законодавства, бути вчиненими в межах і порядку, які зазначені у законі чи іншому нормативному правовому акті, а також виконані в ім'я закону, регулюючи ті чи інші суспільні відносини. Будь-які порушення законності при забезпеченні особистої безпеки тягнуть для поліцейських встановлену законом відповідальність.

О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболев, О.С. Юнін та інші зазначають, принцип суворого дотримання законності під час проведення спеціальних операцій і спеціальних бойових дій включає дві взаємозалежні вимоги. По-перше, сама система сил і засобів, її функції, компетенція, права й обов'язки посадових осіб і рядових учасників операцій тощо регулюються законами й іншими нормативно-правовими актами. По-друге, усі заходи в процесі спеціальних бойових дій повинні ґрунтуватися на суворому дотриманні цих нормативно-правових актів (порядок застосування зброї, спеціальних засобів, силових заходів тощо) (Комісаров, Собакарь, Соболев, Юнін, 2017: 117).

Щодо принципу гласності, то він закріплений в декількох нормативно-правових актах, які присвячені організації діяльності ряду державних органів (наприклад, Закон України «Про Національну поліцію», Закон України «Про прокуратуру», Закон України «Про Службу безпеки України» та інші).

Цей принцип забезпечує можливість отримання «відкритої» інформації про діяльність працівників поліції із забезпечення їх особистої безпеки відповідно до Закону України «Про державну таємницю» та Закону України «Про доступ до публічної інформації».

На нашу думку, у демократичній державі поліція не може бути закритим інститутом. В іншому випадку її діяльність – буде незрозумілою і, отже, не підтримуваною населенням, – буде приреченою на провал. Це, в свою чергу, не може не послаблювати основні засади державної влади. Зазначений принцип виконує функцію контролю за законністю дій працівників поліції із забезпечення їх особистої безпеки. Гласне і відкрите обговорення негативних фактів сприяє не повторенню подібного в подальшому.

У той же час гласні методи здійснення заходів особистої безпеки спрямовані на профілактику нападу на поліцейського. Вони можуть сприяти недопущенню можливої шкоди з боку осіб, які мають намір впливати на суб'єкт захисту. Якщо особа, яка задумала вчинити напад на працівника поліції, буде знати, що стосовно нього неминуче буде застосована зброя або будь-які інші спеціальні засоби, які можуть завдати йому значної шкоди, то підвищується ймовірність добровільної відмови даної особи від протиправних дій.

Принцип науковості забезпечення особистої безпеки поліцейських проявляється в тому, що при визначенні заходів забезпечення особистої безпеки працівників поліції слід спиратися на науковий аналіз як самих небезпечних станів, так і існуючих загроз та причин їх виникнення. Ефективність цих заходів залежить від творчого наукового підходу до вирішення питань та проблем, що виникають у зв'язку з їх здійсненням.

З огляду на це, принцип науковості має на увазі застосування наукових методик збору, аналізу і синтезу відповідної інформації. Кожен випадок загибелі або поранення працівника поліції підлягає детальному розгляду з метою не повторення можливих трагедій.

Зазначений принцип знаходить широке застосування за кордоном. Розглядаючи загальну підготовленість працівників поліції, слід зазначити, що якість і ступінь забезпечення їх особистої безпеки в екстремальних умовах залежить від таких критеріїв, як наявність у поліцейського юридичної освіти, життєвого досвіду, відповідного культурного рівня, загальнофізичного розвитку. А спеціальна підготовленість передбачає глибоке знання ним нормативно-правових актів, що визначають його правовий статус в сфері забезпечення особистої безпеки; форм і методів несення служби; спеціальної техніки, яка призначена для захисту працівника від нападу; бойових прийомів безпечної затримання правопорушників.

Погоджуючись з цим висловлюванням, слід зробити висновок, що при якісній професійній підготовці працівників поліції знімаються багато питань, які стосуються забезпечення їх особистої безпеки.

Принцип достатнього технічного оснащення при забезпеченні особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах проявляється в наявності таких технічних засобів у працівників, які дозволяли б їм при виконанні службових завдань та обов'язків забезпечувати свою особисту безпеку.

Ступінь особистої безпеки поліцейського в екстремальних умовах значно вище, якщо він захищений якісним бронежилетом відповідного рівня захисту, озброєний сучасною зброєю, має ефективні спеціальні засоби. Слід звернути увагу на те, що на сучасному етапі розвитку науково-технічного прогресу все частіше використовуються комп'ютерні технічні пристрої і певні «безпечні» технології.

Маються на увазі дистанційно-керовані технічні пристрої, які призначені для знешкодження вибухових речовин, керовані комп'ютерними системами рентгенівські установки, які дозволяють «бачити» через метал автомобіля заховану в ньому зброю, вибухові речовини. Широке застосування технічних засобів у поліцейській службі багато в чому знижує ризик бути пораненим або вбитим та підвищує ефективність правоохоронної діяльності.

Друга група принципів забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах – це спеціально-тактичні принципи забезпечення особистої безпеки працівників поліції в конкретних екстремальних ситуаціях (визначення виду небезпеки, вибір оптимального тактичного прийому, вибір безпечного місця та способу проведення спеціальних операцій, передбачення дії джерел небезпеки та інші).

В основі принципу постійної оцінки небезпеки лежить готовність до реагування на неї в кожній конкретній ситуації, що виникає при несенні служби. Поліцейський повинен постійно самостійно здійснювати оцінку небезпеки (визначати, що саме є або може становити небезпеку), що дозволяє своєчасно вибрати методи і тактику адекватного реагування на неї.

Аналіз матеріалів дорожньо-транспортних пригод, які стали причиною смерті або поранення працівників патрульної поліції, показав що в більшості випадках з боку інспекторів мало місце недотримання заходів особистої безпеки або порушення Правил дорожнього руху. Відсутність пильності при несенні служби є основною причиною загибелі або поранень працівників поліції.

Прикладом може бути затримання добре озброєних злочинців, які мають чисельну перевагу порівняно з поліцейськими силами. Імовірність трагічного результату для працівників поліції без залучення додаткових сил і засобів значно зростає. Перш ніж переходити до конкретних дій по затриманню правопорушників, слід озирнутися, оцінити ситуацію та викликати підкріплення. Коли сил і засобів вистачає, можна переходити до затримання та знешкодження правопорушників.

Принцип активності та ініціативи яскраво відображає наступальний характер дій, спрямованих на забезпечення безпеки, і вимагає від працівників поліції реалізації своїх кращих якостей в досягненні поставлених цілей. Поліцейський, забезпечуючи свою особисту безпеку, повинен діяти швидко, рішуче, випереджаючи прийняття контрзаходів злочинцями, не даючи їм можливості і часу для підготовки до дій.

І останнім, але можливо одним з найважливіших принципів забезпечення особистої безпеки працівників поліції в екстремальних умовах є принцип взаємної підстраховки, зміст якого полягає в узгодженні дій двох і більше працівників, які несуть службу, в поєднанні з діями щодо запобігання можливої небезпеки для їх життя і здоров'я (Собакар, 2014:115).

Зазначений принцип вимагає обов'язкової наявності єдиного плану дій, надання взаємодопомоги та об'єднанні зусиль поліцейських при забезпеченні особистої безпеки в екстремальних умовах. Під час взаємної підстраховки має бути чіткий розподіл ролей і узгодженість дій. Необхідно, щоб одні працівники поліції забезпечували оптимальне прикриття дій інших поліцейських за заздалегідь складеною схемою, займаючи при цьому вигідне становище по відношенню до передбачуваного джерела небезпеки.

Як правило, у таких ситуаціях дії поліцейських діляться на основні і страхувальні. Як мінімум, один працівник повинен здійснювати чисто страхувальні функції – спостереження за діями осіб, що перевіряються і навколишнім оточенням в готовності до відбиття нападу. Він повинен мати автоматичну зброю. Інший поліцейський наряду проводить перевірку, оформляє необхідну документацію (Шевченко, 2017:109).

Висновки. Виходячи з викладеного, можна зробити висновок, що ефективність розглянутих принципів передбачає їх системність, взаємозв'язок і взаємне доповнення. Тільки в цьому випадку можна розраховувати на позитивний результат забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах. Забезпечення особистої безпеки поліцейських – проблема багатопланова, для розв'язання якої необхідне здійснення комплексу спеціальних заходів. Нагальною потребою практики є формування спеціальної системи забезпечення особистої безпеки поліцейських, яка повинна базуватися на основних принципах забезпечення безпеки особистості.

Беручи до уваги систему принципів діяльності Національної поліції, пропонується наступна класифікація принципів забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах. Відповідно до неї, принципи поділяються на такі групи: 1) принципи, які визначено в Законі України «Про Національну поліцію»; 2) спеціально-тактичні, які визначають процедурну складову діяльності поліцейського в екстремальних умовах (оцінка ризиків надзвичайних обставин, вибір оптимального тактичного прийому тощо); 3) психологічні принципи, які визначають базовий порядок дій при емоційній напруженості та впливу стрес-факторів;

Зазначено, що ефективність розглянутих принципів передбачає їх системність, взаємозв'язок і взаємне доповнення. Тільки в цьому випадку можна розраховувати на позитивний результат забезпечення особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах. Забезпечення особистої безпеки поліцейських – проблема багатопланова, для розв'язання якої необхідне здійснення комплексу спеціальних заходів. Нагальною потребою практики є формування спеціальної системи забезпечення особистої безпеки поліцейських, яка повинна базуватися на основних принципах забезпечення безпеки особистості.

Список використаної літератури:

1. Джафарова О.В. Дозвільна діяльність органів публічної адміністрації в Україні: питання теорії та практики: моногр. Харків : Діса плюс, 2015. 688 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7754>.
2. Шевченко Т.В. Обеспечение личной безопасности полицейскими во время выполнения полномочий в условиях чрезвычайных ситуаций техногенного характера. *Legea si Viata*. 2018. № 11/2. С. 147–150.
3. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболев, О.С. Юнін та ін.; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с.
4. Собакарь А.О. Принципы обеспечения безопасности работников органов внутренних дел та способы их реализации. Проблемы обеспечения безопасности работников ОВС та представителей общественных формирований под час охорони громадського порядку. Донецьк, 26 березня 2004 року. Донецьк : ДЮІ МВС при ДонНУ, 2004. С. 115–119.
5. Шевченко Т. В. Забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час ліквідації наслідків аварій на техногенно-небезпечних об'єктах. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих учених «Метрологічні аспекти прийняття рішень в умовах роботи на техногенно небезпечних об'єктах», 27–28 жовтня 2017 р. Харків : ХНАДУ 2017. С. 189–191.

References:

1. Dzharafarova, O.V. (2015) Dozvil'na diyal'nist' orhaniv publichnoyi administratsiyi v Ukrayini: pytannya teoriyi ta praktyky [Voluntary activity of public administration bodies in Ukraine: issues of theory and practice] monohr. Kharkiv : Dysa plyus, 688 s. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7754>
2. Shevchenko T.V. (2018) Obespecheniye lichnoy bezopasnosti politseyskimi vo vremya vypolneniya polnomochiy v usloviyakh chrezvychaynykh situatsiy tekhnogennogo kharaktera [Ensuring personal security by police officers during the exercise of their powers in emergency situations of a man-made nature]. *Legea si Viata*. No. 11/2. pp. 147–150.
3. Komisarov, O.G., Sobakar, A.O., Sobol, E.Yu., Yunin, O.S. (2017) Taktiko-spetsial'na pidhotovka: navch. posib. [Tactical and special training: education. Manual] ; Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. Dnipro: DDUVS, 277 p.
4. Sobakar, A.O. (2004) Pryntsyipy zabezpechennya osobystoyi bezpeky pratsivnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav ta sposoby yikh realizatsiyi [Principles of ensuring the personal safety of employees of internal affairs bodies and methods of their implementation]. Problems of ensuring the personal safety of employees of the OVS and representatives of public formations during the protection of public order. Donetsk: State Department of the Ministry of Internal Affairs at DonNU, P. 115–119.
5. Shevchenko T. V. (2017) Zabezpechennya osobystoyi bezpeky pratsivnykiv Natsional'noyi politysiyi Ukrayiny pid chas likvidatsiyi Naslidkiv avariy na tekhnohenno-nebezpechnykh ob'yektakh [Ensuring the personal safety of employees of the National Police of Ukraine during the liquidation of Consequences of accidents at man-made hazardous facilities]. All-Ukrainian scientific and practical online conference of young scientists "Metrological aspects of decision-making in the conditions of work at man-made hazardous facilities". KHNADU, P. 189–191.